Ficus Ginseng

Ficus microcarpa

Kort fortalt

- *Ficus microcarpa* – morbærfamilien (Moraceae); i handlen også kendt som ginseng-ficus.
- Hjemmehørende fra Indien over Sydkina og Sydøstasien til Nordaustralien.
- Stedsegrønt figentræ med blanke, mørkegrønne, læderagtige blade.
- Danner luftrødder og kan som frøplante udvikle en tyk, knoldet rod.
- Står lyst inde hele året, om vinteren ved mindst ca. 15 °C; om sommeren gerne ude.
- Robust og tåler beskæring godt; mælkesaften kan irritere huden, og figenarter regnes som giftige for hunde og katte.
- Frøene strøs på overfladen uden forbehandling og spirer efter ca. 3–7 uger ved 20–26 °C.

Det kan du se frem til

Med frøene af Ficus Ginseng har du grundlaget for en robust, stedsegrøn stuebonsai, som du selv former fra den første spire. De bittesmå frø spirer typisk efter 3–7 uger. Kimplanterne vokser forholdsvis hurtigt, og allerede efter det første år kan du begynde at klippe de nye skud tilbage. Den tykke, knoldede rod og luftrødderne udvikler sig langsomt over årene.

Mange forbinder bonsai med et færdigt lille træ fra butikken. Med frø starter du et skridt tidligere – og det giver dig noget, et købt træ aldrig kan: Du bestemmer selv formen fra den første spire, og du kan dyrke arter, der sjældent eller aldrig sælges som færdige bonsai. Det kræver tålmodighed, for der går nogle år, før frøplanten er blevet til et egentligt bonsaitræ. Til gengæld er træet dit eget fra start til slut. Herunder finder du det, du skal vide for at komme godt fra start med netop denne art.

Introduktion

Ficus microcarpa er et stedsegrønt figentræ fra morbærfamilien. På engelsk kaldes den bl.a. Chinese banyan og Indian laurel fig, og i handlen sælges den ofte som ficus ginseng. Arten er hjemmehørende i et stort område fra Indien og Sri Lanka over Sydkina, Taiwan og Sydjapan til Sydøstasien og Nordaustralien. I naturen bliver den et stort træ med en bred krone, og med alderen sender grenene luftrødder ned, som bliver til nye stammer, når de når jorden. Bladene er blanke, mørkegrønne og læderagtige. „Ginseng" er ikke en sort, men en vækstform: Frøplanter danner en tyk, knoldet rod, der minder om en ginsengrod. De ginseng-ficus, der sælges i butikkerne, er dyrket i jorden i flere år, gravet op, så roden kommer til syne, og ofte podet med en anden figen i toppen. Fra frø kan du selv opbygge en sådan rod, men det tager tid. Mælkesaften kan irritere huden, og figenarter regnes som giftige for hunde og katte. Som bonsai er arten robust og en af de mest udbredte stuebonsai.

Formering

Frøene kræver ingen forbehandling. Strø dem på fugtig såjord eller kokos-såmuld, og tryk dem let ned uden at dække dem – de skal have lys for at spire. Dæk såbakken med glas eller en gennemsigtig låg for at holde på fugten, og stil den lyst, men ikke i direkte sol, ved ca. 20–26 °C. De første kimplanter viser sig typisk efter 3–7 uger; ikke alle frø spirer. Når kimplanterne har fået de første rigtige blade og er til at håndtere, prikles de ud i enkelte potter med priklejord.

Sikkerhed: Frø, næringsstoffer og dyrkningsmedier er ikke beregnet til at spise – hverken for mennesker eller dyr. Nogle arter er giftige, så opbevar dem utilgængeligt for børn og dyr.

Placering og lys

Ficus Ginseng skal stå så lyst som muligt hele året – gerne i en vindueskarm mod syd, øst eller vest. På en mørk plads bliver skuddene lange, bladene store, og planten taber let blade. Fra slutningen af maj, når nattetemperaturen holder sig over ca. 15 °C, kan den stå ude et lyst sted i let skygge; vænn den gradvist til solen. Tag den ind igen i god tid, før nætterne bliver kolde.

Vanding og næringsstoffer

Vand grundigt, når dyrkningsmediet er ved at være tørt i overfladen, og hæld overskydende vand fra – stående vand får rødderne til at rådne. Jo mørkere og køligere planten står, jo mindre vand bruger den. Ved tør luft inde kan bladene overbruses med rent regnvand i stuetemperatur; høj luftfugtighed fremmer luftrødderne. Fra april til september gives flydende bonsai-næring hver 2.–3. uge.

Dyrkningsmedie

Færdig bonsai-jord er et godt valg. Til unge planter passer priklejord med kvartssand. Unge planter omplantes hvert 2.–3. år om foråret; rødderne kan samtidig beskæres.

Beskæring

Ficus Ginseng tåler beskæring godt og skyder villigt igen, også fra ældre ved. Lad et nyt skud danne 6–8 blade, og klip det derefter tilbage til 2–3 blade. Meget store blade kan fjernes løbende, så de nye bliver mindre. Kraftigere beskæring af grene sker bedst om foråret. Ved snit løber hvid mælkesaft ud; den stopper af sig selv.

Vinteropbevaring

Ficus Ginseng tåler ikke frost og skal om vinteren stå lyst ved mindst ca. 15 °C – en almindelig stuetemperatur er fin. Stil den så lyst som muligt, men ikke lige over en radiator, og undgå træk og store temperaturudsving, som får planten til at tabe bladene. Vand lidt mere sparsomt end om sommeren, men lad aldrig rodklumpen tørre helt ud, og giv ingen næring.

Vigtige dyrkningstips

Det meste, der går galt ved såning, skyldes for meget vand eller for lidt lys. Jeg anbefaler et let, næringsfattigt såmedie som såjord eller kokos-såmuld, så de fine rødder ikke rådner. Når kimplanterne skal prikles, giver priklejord med kvartssand god dræning og et stabilt rodnet. Senere, når træet skal formes som bonsai, er min færdigblandede bonsai-jord et godt grundlag. Hav tålmodighed: Frø fra samme pose spirer ikke altid samtidig, så lad såbakken stå, selvom de første kimplanter allerede er kommet op.